

IRODALOM.

Könyvismertetés.

Sägegatter und Hülfsmaschinen für Sägewerke. (Fűrészkeretek és fűrésztelepek részére való segédgépek.) Irta: *Bethmann Hugó* mérnök, Altenberg. Megjelent 1907-ben, a lipcsei Scholtze-féle nyomda kiadványában, 94 oldal terjedelmű, 111 ábrával.

Örömmel fogadhatjuk a szerző újabban megjelent munkáját, amelyvel hasznos szolgálatot tett az e téren még hiányos műszaki irodalomnak. Könyvében a nyers fának félgyártmányná váló átalakításához szükséges fűrészelő gépeket és a hozzátartozó segédgépeket ismerteti. A szerző először a fűrészlapokról és a fogazásról szól, de erre vonatkozó fejtegetéseit nem találjuk teljesen elegendőnek. Az adott célra szolgáló fűrészfogaknál ugyanis a jellemző méretek és különösen a metsző-, csucs- stb. szögekre vonatkozó elméleti és kísérleti eredmények mind olyanok, amelyek a szerszámok tárgyalásánál el nem engedhetők. A következőkben részletesen foglalkozik a keretes fűrészgép szerkezeti berendezésével. A keretet s vezetéket, a pengemegfeszítést, a gép hajtószerkezetét, a szorítókészüléket, a gép állványát, alapozását, szerelését világosan s értelmesen írja le. Az előtölő szerkezeteknél és a pengebefogásoknál ismerteti az újabb szabadalmak alap gondolatait. Az „Erfordia“ erfurti gépgyár függélyes egész keretét és vízszintes keretét is bemutatja szerkezeti, általános és részletrajzokban, amelyek megfelelnek a modern gépek követelményeinek és szakszerűen tárgyalja a működésüket; ugyancsak Schmaltz hasító- és Kirchner szállítható keretfűrészét. Kár, hogy a szerző a gépek előállítási és munkaköltségeiről nem tesz említést. Később a szerző a segédgépek közül a szalagfűrész, a nagy körfűrész és a lengő fűrész tárgyalja. E helyen azonban a bütöző fűrészgépekről is meg kellett volna emlékeznie.

Tanulságos és érdekes példákkal illusztrálja, modern fűrészműveket véve alapul, a célszerű telepítési viszonyokat és kiterjeszkedik a fűrészpor eltávolítására szolgáló berendezésekre is.

Végül, bár kissé hiányosan, összefoglalja az említett gépek munkaszükségletét meghatározó képleteket is.

Függelékül a fák döntéséről, osztályozásáról és műszaki tulajdonságairól szól.

A könyvet az érdeklődők figyelmébe ajánljuk.

Kövesi Antal.

A könyvpiacz új termékei.

Emlékirat a hazai kisipar és gyáripár állásáról és fejlesztésének szükségéről. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter kiadványa. Budapest, 1908. 1 köt.

Erdészeti rendeletek tára. XXVI. és XXVII. évfolyam. Kiadja az „Országos Erdészeti Egyesület”. Budapest, 1908. 1 köt.

Rudinai *Molnár István*: A fatenyésztés. VI. kiadás. Kiadja a m. kir. földmiv. miniszter. Budapest, 1908. 1 köt. 91 ábrával. Ára 1 K.

Kazy József: A hegyvidéki gazdasági akció 1906. évi működésének ismertetése. A m. kir. földmiv. miniszter kiadványa. Budapest, 1907. 1 köt.

Bethmann Hugo: Sägegatter und Hüllfmaschinen für Sägewerke. Leipzig, 1907. Scholtze Károly kiadása. 1 köt. 111 ábrával.

Bauer József R. dr.: Die Land- und Forstwirtschaft im Personalsteuergesetze. Wien és Leipzig, 1906. Fromme Károly kiadványa. 1 köt. Ára 4 K 80 f.

Illés Nándor: A vadőr. Kézi tankönyv a m. kir. erdőőri szakiskolák számára. Kiadja a m. kir. földmiv. miniszter. Budapest, 1907. 1 köt. 120 ábrával. Ára 1 K.

Schultz W. és Scherr-Thoss G.: Die Jagdgesetzgebung, Jagdrecht, Jagdausübung, Jagdschutz. II. kiadás. Berlin, 1908. Springer Gyula. 1 köt. Ára 3-60 M.

Tájékoztató vidéki állat- és madárvédőegyesületek alapításában. Kiadja az „Orsz. Állatvédő Egyesület”. Budapest, 1908. 1 köt.

Vaillant Lajos Reinhard dr.: Das Forstrüegeverfahren nach dem Rechte des Deutschen Reichs und seiner Einzelstaaten. Tübingen, 1908. Mohr J. C. B. 1 köt. Ára 4-80 M.

Engelhard dr. és Danckelmann: Das Jagdrecht im Geltungsbereich der Preussischen Jagdordnung vom 15. Juli 1907. Berlin, 1908. Parey Pál. 1 köt. Ára 4-50 M.

Rudinai *Molnár István*: A nemes füz termelése. II. kiadás. Kiadja a m. kir. földmiv. miniszter. Budapest, 1908. 1 köt. Ára 60 fillér.

Sebess Dénes dr.: Adatok a magyar agrárpolitikához a jobbgység felszabadítása után. Budapest, 1908. Grill Károly. 1 köt. Ára 8 K.

Engel Mór: Holzöille und Holzproduktions-Verhältnisse. Wien, 1908. Manz. 1 köt. Ára 7 K.

Engler Arnold: Mitteilungen der schweizerischen Centralanstalt für das Forstliche Versuchswesen. IX. köt. Zürich, 1907. Fäsi és Beer. 1 köt. Ára 12 M.

Felszeghy Béla dr.: Erdei kihágások. Az 1879. évi XXXI. t.-cz. II. czime. Besztercze, 1908. 1 köt. Ára 1 K 60 f.

Sebess Dénes dr. és *Börsök Andor* dr.: Erdélyrészi birtokrendezés. Budapest, 1908. 1 köt. Ára 8 K.

Enyedi János: A diósgyőri m. kir. erdőgondnokság ismertetése. Különnyomat a „Magyar Erdész“-ből. Ungvár, 1908. 1 köt.

Lovas Sándor: A legujabb állami telepítések Magyarországon. A m. kir. földmiv. miniszter kiadványa. Budapest, 1908. 1 köt. Ára 2 K.

Porszem: Akié a föld, azé az ország. Budapest, 1908. Hornyánszky V. 1 köt. Ára 2 K.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

FELHIVÁS

az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alapból az 1908—1909. tanévben kiosztható segélyek ügyében.

A m. kir. földmivelésügyi miniszterium szolgálati ügyköréhez tartozó állami erdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alapból az 1908/909. tanévre szóló segélyek az 1906. évi 79981. szám alatt jóváhagyott szabályzat 8. szakaszának 4. pontja értelmében folyó évi július havában osztatnak ki.

Az idézett szabályzat értelmében segélyben részesülhetnek az állami erdészethnél (kincstári erdőknél, állami kezelésbe vett községi stb. erdőknél, erdőfelügyelőségeknél, a selmeczbányai erdészeti főiskolánál, az erdőőri szakiskoláknál és erdészeti kísérleti állomásoknál) alkalmazott tényleges szolgálatban álló, nyugdíjazott és elhalt összes tisztviselőknek (erdőtiszteknek, erdészeti tanároknak, erdészeti mérnököknek, kincstári erdészeti orvosoknak, erdőszámvevőségi tisztviselőknek, irodatiszteknek) mindkét nembeli gyermekei, illetőleg árvái, ha az alább felsorolt belföldi tanintézetek valamelyikének rendes tanulói közé az 1908/909. tanévre felvétetnek, továbbá, amennyiben már megelőzőleg is iskolába jártak volna, ha a tanulmányi előmenetelt igazoló bizonyítványaikban kitüntetett összes osztályzatoknak legalább fele kitünő, jeles, igen jó, vagy jó.

Elégtelen osztályzat a segélyezést kizárja.

Tornából, énekből, valamint az egyes nem kötelező tantárgyakból nyert osztályzat az igényjogosultság megállapításánál számításba nem vétetik.